

«شهید آیه‌الله دکتر محمد مفتاح امام جماعت مسجد الجواد مسجد جاوید و مسجد قبا»

آیه‌الله شهید دکتر محمد مفتاح در ۲۸ خرداد سال ۱۳۰۷ هـ ش در خانواده‌ای روحانی و در فضایی معنوی و روحانی در شهر همدان چشم به جهان گشود، پدر ایشان از استادان و علمای حوزه علمیه همدان به‌شمار می‌رفت.

در هفت سالگی وارد دبستان شد و پس از آن در مدرسه علمیه مرحوم آیه‌الله العظمی آخوند ملا علی همدانی مشغول تحصیل گردید و در ادامه به حوزه علمیه قم هجرت نمود و از محضر درس علما و بزرگانی چون علامه طباطبایی، آیه‌الله محقق داماد و حضرت امام خمینی استفاده نمود.

ایشان که افزون بر فقه و اصول، درس فلسفه را به شایستگی درک می‌کرد در سال ۱۳۳۳ در رشته معقول دانشگاه الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران مشغول به تحصیل شد و با تلاش زیاد در فرصتی اندک در شهریور ماه ۱۳۳۶ رساله پایان نامه دکترای خود را زیر نظر استادانی چون شهید بهشتی و با درجه «بسیار خوب» گذراند و سپس به تدریس در دبیرستان‌های قم پرداخت، ولی پس از مدتی از آنجا اخراج شد و بعد از آن رهسپار تهران گردید و در آنجا به تدریس در دانشگاه تهران و اقامه نماز جماعت مشغول شد.

آیه‌الله مفتاح پس از مسجد دانشگاه تهران، به پیشنهاد برخی از بزرگان در مسجد الجواد حضور پیدا کرد و آنجا را به عنوان پایگاهی برای تبلیغ قرار داد.

پس از بسته شدن مسجد الجواد، فعالیت‌های خود را در مسجد جاوید از سر گرفت و علاوه بر امامت جماعت، کلاس‌های اسلام شناسی، جامعه شناسی، تاریخ ادیان، اقتصاد، فلسفه، تفسیر قرآن و نهج البلاغه برگزار نمود، ولی در سال ۱۳۵۳ بعد از سخنرانی آیه‌الله خامنه‌ای در آن مسجد، دژخیمان رژیم پهلوی به مسجد هجوم آوردند و ایشان را دستگیر و به زندان افکنده و مسجد را نیز تعطیل کردند.

پس از آزادی از زندان در سال ۱۳۵۴ به مسجد قبا در نزدیکی حسینیه ارشاد رفت و فعالیت‌های خود را تداوم بخشید و به تبلیغ دین پرداخت. ایشان در مسجد خود اقدام به تشکیل جلساتی نمود که برای نخستین بار در تاریخ معاصر ایران با حضور جمعیتی بیش از سه هزار تن برگزار می‌شد.

پس از پیروزی انقلاب به عضویت شورای انقلاب در آمد و مسئولیت‌های مختلفی را برعهده گرفت و از مهم‌ترین فعالیت‌هایی که ایشان همیشه پیگیری مینمود، تلاش برای وحدت حوزه و دانشگاه بود.

سرانجام این بزرگ‌مرد در سال ۱۳۵۸ به دست منافقین کوردل به فیض بزرگ شهادت نایل آمد. منافقین کوردل پس از تیراندازی به وی، تیر خلاص را ناجوانمردانه به مغز وی شلیک کردند.

اهم فعالیت‌های شهید مفتاح

۱ - برگزاری با شکوه نماز عید فطر در تپه‌های قیطریه در سال ۱۳۵۶ و تجربه‌ی موفقی که سال بعد به صورت نخستین

- تظاهرات گسترده مردم تهران در تاریخ ۳ شهریور ۵۷ رقم خورد.
- ۲- تأسیس نهضت «جامعه روحانیت مبارز».
  - ۳- نقش به سزا در تشکیل کمیته‌ی استقبال از امام.
  - ۴- مسئول کمیته انقلاب اسلامی در مسجد قبا.
  - ۵- مشارکت در تأسیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
  - ۶- عضو شورای انقلاب پس از پیروی انقلاب اسلامی.
  - ۷- مسئولیت تصدی روزنامه اطلاعات و ریاست مؤسسه اطلاعات.

آثار شهید مفتاح

- ۱- حاشیه‌ای بر اسفار ملاصدرا.
- ۲- ترجمه تفسیر مجمع البیان.
- ۳- روش اندیشه در علم منطق.
- ۴- کتاب حکمت الهی در نهج البلاغه.
- ۵- آیات اصول اعتقادی در قرآن.

قسمتی از بیانات شهید محمد مفتاح

ایشان در باره مسجد گفته‌اند:

«این انقلاب از مراکز روحانی شروع و در پایگاه‌های مساجد تقویت و به وسیله‌ی ملت مسلمان پاینده شد.»

«امروز هم عده‌ای خود را مجاهد و مبارزه و انقلابی می‌دانند، اشکال می‌کنند و حکومت اسلامی را آخوندیسم معرفی می‌کنند، شخصیت‌های اسلامی را ترور می‌کنند، شخصیت‌های اسلامی را لکه‌دار می‌کنند و به شخصیت‌های اسلامی حمله می‌کنند و می‌خواهند نابود کنند محققان اسلام را، دانشمندان اسلام را، پیشروان نهضت را، ولی به نام اسلام!!».

«ترور و قتل، شهادت مردان بزرگ و رهبران ما، از اراده و استقامت ما نمی‌کاهد، ما به دنبال رهبران خود به این پیکار ادامه می‌دهیم»^۱.

^۱ . برگرفته از کتاب یاران امام به روایت استاد ساواک کتاب ۲۶ و همچنین کتاب «زندگی و مبارزات آیه‌الله شهید دکتر محمد مفتاح» مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴.